

PROTOKOL ZA FOKUS GRUPE O EVALUACIJI SMJERNICA ZA PSIHOSOCIJALNI TRETMAN OVISNOSTI O DROGAMA U ZATVORSKOM, SOCIJALNOM I ZDRAVSTVENOM SUSTAVU

Nositelj: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Opći cilj ovog projekta je provedba evaluacije dosadašnje primjene Smjernica za psihosocijalni tretman ovisnosti o drogama u zatvorskom, zdravstvenom i socijalnom sustavu.

Posebni ciljevi su:

- dobiti detaljan uvid u stupanj korištenja intervencija iz Smjernica u pojedinim sustavima,
- utvrditi potrebe za edukacijom stručnog osoblja za provedbu psihosocijalnih intervencija,
- utvrditi obrasce za izvještavanje o provedbi Smjernica i generalno psihosocijalnih intervencija,
- utvrditi stupanj zadovoljstva klijenata uključenih u tretman,
- definirati ključne intervencije koje se trebaju provoditi u pojedinim sustavima,
- detektirati područja koja je potrebno revidirati u Smjernica.

Vodič za fokus grupu s korisnicima

UVODNO

- pozdrav sudionicima i zahvala na dolasku, predstavljanje istraživača i istraživanja kroz glavnu svrhu i cilj

„...Zahvalujem se svima na dolasku i na sudjelovanju u provedbi evaluacije Smjernica za psihosocijalni tretman ovisnosti o drogama u zatvorskom, socijalnom i zdravstvenom sustavu. Moje ime je ... i radim u ... te će voditi ovaj razgovor u fokusnoj grupi. Glavna svrha ovog istraživanja je dobiti uvid u podatke o primjeni Smjernica za psihosocijalni tretman ovisnosti o drogama u zatvorskom, socijalnom i zdravstvenom sustavu, a i utvrditi zadovoljstvo korisnika različitim psihosocijalnim intervencijama i psihosocijalnim tretmanom općenito. Sudjelovanje u radu fokus grupe je dobrovoljno i anonimno te će se koristiti isključivo u svrhu istraživanja. Predviđeno trajanje intervjua je 90 minuta. Molimo Vas za aktivno sudjelovanje i nazočnost za vrijeme cijelog trajanja intervjua. Pitanja su otvorenog tipa, stoga Vas, zbog vremenskog ograničenja trajanja intervjua, molimo fokusirane i precizne odgovore. Redoslijed odgovaranja na pitanja je nasumično određen mjestom sjedenja sudionika (s lijeva na desno, u krug). Ukoliko smatraste da neki odgovor treba nadopuniti možete se nadovezati na prethodnika. Kako bi se osigurala kvaliteta analize i interpretacije odgovora, fokus grupa će se auditivno snimati, ali će se rezultati koristiti isključivo u svrhu istraživanja i nakon završenog prijepisa i snimak će se uništiti. Stoga se nadam da će te tijekom ovog razgovora biti opušteni i otvoreni...“

UVODNA PITANJA

- Molila bih Vas da se za početak predstavite i kažete par riječi o sebi (ime i prezime, koliko godina imate, imate li obitelj, koliko dugo se liječite ili ste se liječili zbog ovisnosti o drogama i gdje odnosno u kojim ustanovama)

- Jeste li upoznati sa Smjernicama za psihosocijalni tretman i u kojoj mjeri? (*Pojasnite Vaše odgovore na način da odaberete ocjenu kojom bi rangirali Vaše poznavanje od 1 do 5 s time da je 1= nisam upoznat ili sam vrlo malo upoznat, a 5= detaljno sam upoznat*)

KLJUČNA PITANJA

- Jeste li ikada bili i jeste li sada uključeni u psihosocijalni tretman? (*Pojasnite što za Vas znači psihosocijalni tretman općenito, od kojih ustanova ili stručnjaka ste bili uključeni, tko je sve sudjeloval u Vašem liječenju i slično*),
- Jeste li imali individualni plan tretmana i je li isti uključivao i psihosocijalni tretman? (*Ako da, jeste li i Vi sudjelovali u njegovoj izradi? Koji stručnjak je s Vama na tom planu najviše radio (liječnik, psiholog, socijalni radnik, rehabilitirani ovisnik i dr.)*)
- U okviru Vašeg individualnog plana tretmana je li zastupljenija bila farmakoterapija ili psihosocijalne intervencije ili su bile podjednako zastupljene?
- Opišite ukratko koliko je za Vas bio ili je i sada važan psihosocijalni tretman. Što mislite koja je njegova uloga u procesu Vašeg oporavka?
- U koje psihosocijalne intervencije ste bili uključeni i od koji ustanova te od kojih stručnjaka? (*Pojasnite za svaku intervenciju posebno npr. savjetovanje, motivacijski intervju, grupni rad, radionice životnih vještina, resocijalizacija, obiteljska terapija, psihoterapija i drugo*)
- Kako ste doživjeli pojedine intervencije u koje ste bili uključeni? (*Pojasnite: Mislite li da su Vam bile korisne, jeste li rado sudjelovali u njima? Što mislite koje su psihosocijalne intervencije bile ključne za Vaš osobni oporavak?*)
- Postoje li psihosocijalne intervencije u kojima bi rado sudjelovali ali Vam do sada nisu bile ponuđene? (*Ako da navedite koje i razlog zašto bi u njima sudjelovali*),
- Navedite postoje li psihosocijalne intervencije u kojima nikako ne bi željeli sudjelovati i kada bi Vam bile ponuđene? (*Pojasnite u kojim intervencijama i zašto*),
- Što mislite, u kojoj mjeri je dostupan psihosocijalni tretman osobama s problemom ovisnosti o drogama (*Odaberite ocjenu kojom bi rangirali dostupnost psihosocijalnog tretmana od 1 do 5 s time da je 1= nije dostupan ili vrlo malo je dostupan, a 5= u cijelosti je dostupan*),
- Koji bi za Vas bio najbolji ishod Vašeg tretmana? Pojasnite koliko na taj ishod utječe to što ste bili ili ste sada uključeni u psihosocijalni tretman ?
- Je li Vam ikada bilo ponuđeno od strane stručnjaka ili ustanova da ocijenite Vaše zadovoljstvo psihosocijalnim intervencijama u koje ste bili uključeni ili sudjelovanje u evaluaciji (vrednovanju) Vašeg tretmana. (*Pojasnite Vaše odgovore na način da ukoliko je bilo ponuđeno od kojih stručnjaka i /ili ustanova, jeste li ispunjavali ankete ili je to bio intervju fokus grupe i drugo?*)
- Što je po Vašem mišljenju ključno za motivaciju osoba s problemom ovisnosti o drogama za uključivanje u psihosocijalni tretman? Što je Vama bilo ključno pri uključivanju i ostanku u

psihosocijalnom tretmanu? (Pojasnite npr., zanimljivost i korisnost intervencija, profesionalnost i ljubaznost osoblja i slično)

Zaključna pitanja:

- *Smatrate li da psihosocijalni tretman treba biti propisan kao obvezni dio liječenja osoba s problemom ovisnosti o drogama?*
- *Imate li za kraj nešto dodati a da Vas nismo pitali?*

ZAHVALUJEMO NA SURADNJI!